

Munkálkodni kell

A „Híd” köré csoportosuló vajdasági kisebbségi fiatalok az elindulásnál azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a kisebbségi tömegek közt fenálló társadalmi szakadékokat erejükhöz képest törekednek áthidalni.

A tapogatózó útkeresésnél egyik vagy másik világnézet nehezítette az előrehaladást: ám a sorozatos munkák eredményei meghatározták az irányt és dokumentálták: az egyetemes kisebbségi magyar kultúrmozgalom mellett bontott zászlót. A megjelent kritikák, melyek hű képét adták úgy a Vajdasági mint a többi magyar kultúrmozgalomnak, nem szorítkoztak a kicsinyes és felületes bírálgatásra, hanem bámulatos eredményeket és követésre méltó példákat mutattak fel okulásul közönyös kisebbségi fiataljainknak. Ahoz pedig, hogy egy kultúrtényező megtalálhassa a követendő „jobb” utat, becsületes és szívós tanulás, olvasás szükséges, ahol az olvasó az eszmék és elvek mélyéig hatol és fölszívja azt, ami az általános haladást és közérdeket szolgálja.

Ingoványos és tövises az út, melyet járhatóvá akar tenni az ifjúság. Kemény munka vár a jövőben megoldásra. Am, ha ez az önfeláldozó fiatal munkáscsoport kilép a jobb- vagy baloldali izmusok szűk kötelékéből, akkor a kitartó munka és a meg nem szűnő törekvés megszünteti azokat a szellemi szakadékokat, melyek sajnos még ma is fenállanak „egyes” vidékeink lelkületében.

Talán mondhatjuk az eltávolodás felett a híd elkészült: gondolt-e a vajdasági magyar ifjúság arra, hogy a testvéri közösségre felhasználja a „Híd”-at. Mert ha a „Híd” — l'art pour l'art — használatlanul dísz tárgyként mosolyog a kék ég felé, zsákuccába jutott a nemes törekvések útja.

A megindulásnál egy-egy cikk tanuskodik arról, hogy igyekeznek minél szélesebb kisebbségi réteget megnyerni a cél kivitelére. De hogyan? A szélesebb népréteg élete legnagyobb részét az anyagi gondok letörésével tölti, amiből következik, hogy kevés az érzéke a hasznos és divatos gondolat-áramlatok iránt. Ellenben, ha anyagi téren kísérlelnék meg a hozzáférközést, sokkal könnyebben lehetne őket a célnak megnyerni.

Egyetemes kisebbségi kultúrát akarunk megteremteni a vajdasági magyar fiatalok körében. Ám a kultúra két ága, anyagi és szellemi nagyon egymásra utaltak. Az anyagi nem fejlődhetik a szellemi munka rovására és viszont. Tehát a kultúra két ága nem választható el egymástól. Már most ha a „Híd” egyetemes szellemi

közösséget akar létrehozni, úgy nemcsak szóval kell a szembe-helyezkedők és a széthúzók gyomát irtani, hanem anyagi téren is bele kell kapcsolódnia az életbe.

A múlt században az anyagi és szellemi ziláltság a nyugat-európai államoknál (angol, francia, német) hozott létre olyan intézményt, mely a mindennapi életben kapcsolódva igyekezett az egyetemes emberi javakat szolgálni.

A szövetkezet elsősorban anyagi dolgokkal foglalkozik, de e munkálkodásnál alkalom nyílik szellemi csiszolódásra is. Ez az intézmény nem egyesek hasznáért küzd, hanem a közösségért, melyben ember igazi embertársra talál. Az ilyen kollektív szövetkezetben különböző emberi gondolatok és cselekedetek egészítik ki egymást.

Dolgozni akaró és áldozatkész fiatalok ismerkedjenek meg a szövetkezet eszméjével. Ezzel az intézménnyel nagy segítségére lehetnek a falunak. Sokat nyerne e szövetkezettel a falu népe is. Elszokna a haszontalan politizálástól, kocsmázástól és lenne egy közös otthona, ahol vasárnaponként hasznos előadásokat hallgathatna. Alkalom nyílna a fölösleges kiadások elkerülésének elsajátítására, a terményértékesítést ügyesebb alkalmazására, haladottabb gazdálkodási forma elsajátítására. Szert tehetne a tag a falu jövőjét és az őt illető dolgok helyesebb, hasznosabb lebonyolítására.

Ez a szövetkezet nemcsak az elhagyott, a tanácstalan parasztjainkra nézve lenne áldásos, hanem mindazokra az áldozatkész, öntudatos fiatalokra, akik nyelvtudásukkal, iskolázottságukkal egyrészt nemes munkakört létesítenének maguknak, másrészt anyagi dolgokkal foglalkozva, új egzisztenciát teremtenének maguknak. Ez alkalommal nagy tér nyílna a társadalmi betegségek orvoslására és a jótulajdonságok, értékes hagyományok megőrzésére.

Am még mielőtt szövetkezeteket alakítanánk, alaposan ismerünk kell a falu monografiáját és a ma társadalmának életkörülményeit.

Ezt az ismeretet pedig azok a munkák adják, amelyeket a falut szívvel és lélekkel szerető „faluzó” ifjak gyűjtenek össze. A falu-monografiák összegezése és összehasonlítása adja meg a feleletet arra, hogy milyen hiányokat kell pótolni és hol kell ténylegesen megkezdeni jövő kulturális kiépítését.

Galambos János

**Ne feledje
megújítani előfizetését!**